

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală
21februarie 2016

Clasa a VII-a

1.a) Determinați $x \in \mathbb{Q}^*$ pentru care $x + \frac{1}{x} + 2 \in \mathbb{Z}$.

Pentru x determinat la punctul a), să se arate că:

- b) $(x^{2016} + \frac{1}{x^{2016}} + 2014) : 2016$;
c) $(x^n + \frac{1}{x^n} + 2014) : 4, \forall n \in \mathbb{N}$.

2.a) Demonstrați că $\left[1 + \frac{1}{k(k+1)}\right]^2 = 1 + \frac{1}{k^2} + \frac{1}{(k+1)^2}, \forall k \in \mathbb{N}^*$.

b) Notăm cu S_n suma : $S_n = \sqrt{1 + \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2}} + \sqrt{1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2}} + \dots + \sqrt{1 + \frac{1}{n^2} + \frac{1}{(n+1)^2}}$.

Arătați că $S_{10} = \frac{120}{11}$.

c) Câți termeni trebuie să aibă S_n , astfel încât $[S_n] = 2016$, unde $[x]$ reprezintă partea întreagă a numărului real x .

3. Fie $ABCD$ un dreptunghi, $AB > BC$, în care bisectoarea unghiului $\sphericalangle ACB$ intersectează dreapta AD în punctul E , iar perpendiculara în A pe AC intersectează dreapta BC în punctul F . Fie $CE \cap AB = \{M\}$ și $CE \cap AF = \{N\}$. Știind că triunghiul AMN este echilateral, demonstrați că $[AC] \equiv [EF]$.

4. Fie dreptunghiul $ABCD$. Perpendiculara AM pe BD ($M \in BD$) intersectează BC și DC , respectiv în E și F . Arătați că $\frac{1}{AM} = \frac{1}{AF} + \frac{1}{AE}$.

Notă:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 3 ore

Soluții clasa a VII-a:

1. a) Deoarece $x + \frac{1}{x} + 2 \in \mathbb{Z}$, iar $2 \in \mathbb{Z}$, deducem că $x + \frac{1}{x} \in \mathbb{Z}$. Fie $x \in \mathbb{Q}^* \Rightarrow$

$$x = \frac{m}{n}, m, n \in \mathbb{Z}, n \neq 0, (m, n) = 1.$$

Evaluăm $x + \frac{1}{x} = \frac{m}{n} + \frac{n}{m} = \frac{m^2 + n^2}{m \cdot n} \in \mathbb{Z}$

$$\Rightarrow \left. \begin{array}{l} m \cdot n / (m^2 + n^2) \\ (m, n) = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} m / (m^2 + n^2) \quad (1) \\ \text{și} \\ n / (m^2 + n^2) \quad (2) \end{array} \right.$$

Din (1), (2) obținem m/n și $n/m \Rightarrow m = ns$ sau $m = -n$. Deci $x = 1$ sau $x = -1$.

b) $(x^{2016} + \frac{1}{x^{2016}} + 2014) = (\pm 1)^{2016} + (\pm 1)^{2016} + 2014 =$
 $= 1 + 1 + 2014 = 2016 \div 2016;$

c) Cazul I: $x = -1;$

$$x^n + \frac{1}{x^n} + 2014 = \begin{cases} 2016, & n = \text{par} \\ 2012, & n = \text{impar} \end{cases};$$

Cazul II: $x = 1;$

$$x^n + \frac{1}{x^n} + 2014 = 2016.$$

În ambele cazuri rezultatele sunt divizibile cu 4. În concluzie:

$$(x^n + \frac{1}{x^n} + 2014) : 4, \forall n \in \mathbb{N}.$$

2. a) Pentru orice $k \in \mathbb{N}^*$ avem:

$$\begin{aligned} \left[1 + \frac{1}{k(k+1)} \right]^2 &= 1 + \frac{1}{k^2} + \frac{1}{(k+1)^2} \Leftrightarrow 1 + \frac{2}{k(k+1)} + \frac{1}{k^2(k+1)^2} = 1 + \frac{1}{k^2} + \frac{1}{(k+1)^2} \Leftrightarrow \\ \frac{2k(k+1)}{k^2(k+1)^2} + \frac{1}{k^2(k+1)^2} &= \frac{(k+1)^2}{k^2(k+1)^2} + \frac{k^2}{k^2(k+1)^2} \Leftrightarrow \frac{2k(k+1)+1}{k^2(k+1)^2} = \frac{(k+1)^2+k^2}{k^2(k+1)^2} \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \frac{2k^2+2k+1}{k^2(k+1)^2} &= \frac{2k^2+2k+1}{k^2(k+1)^2}. \end{aligned}$$

b) Din a) obținem: $\sqrt{1 + \frac{1}{k^2} + \frac{1}{(k+1)^2}} = 1 + \frac{1}{k(k+1)} = 1 + \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}, \forall k \in \mathbb{N}^*$, iar S_{10} este de

forma: $S_{10} = \left(1 + 1 - \frac{1}{2}\right) + \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \dots + \left(1 + \frac{1}{10} - \frac{1}{11}\right) = 11 - \frac{1}{11} = \frac{120}{11}$

c) $S_n = \left(1 + 1 - \frac{1}{2}\right) + \left(1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \dots + \left(1 + \frac{1}{n} - \frac{1}{(n+1)}\right) = (n+1) - \frac{1}{n+1}$. Deoarece

$$S_n = n + 1 - \frac{1}{n+1} = n + \frac{n}{n+1} > n. \text{ Dar } \frac{n}{n+1} < 1 \Rightarrow S_n < n + 1 \Rightarrow$$

$n < S_n < n + 1$, deci $[S_n] = 2016$ numai dacă $n = 2016$. Numărul de termeni pentru care $[S_n] = 2016$ este: $n = 2016$.

3.

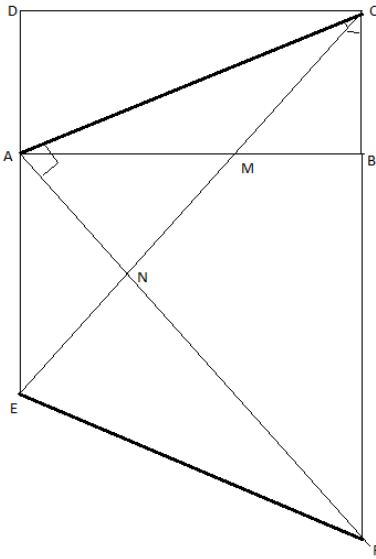

Figura problema 3

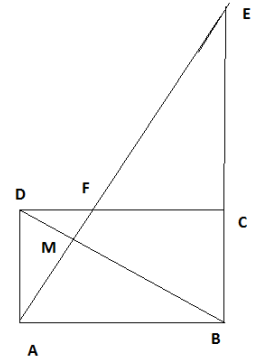

Figura problema 4

Deoarece $(CE$ este bisectoarea unghiului $\angle ACB$ rezultă că $\angle ACE \equiv \angle BCE$.

Din faptul că $AD \parallel BC$ iar CE este secantă rezultă că $\angle BCE \equiv \angle AEC$.

Din cele două relații avem că $\angle ACE \equiv \angle AEC$ de unde $[AC] \equiv [AE]$. (1)

Triunghiul AMN fiind echilateral rezultă că $m(\angle AMN) = 60^\circ$ de unde avem că $m(\angle BMC) = 60^\circ$

deci $m(\angle ACE) = m(\angle FCE) = 30^\circ$. De asemenea, $m(\angle MAN) = 60^\circ$ deci

$m(\angle EAF) = 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$. Prin urmare $m(\angle ACE) = m(\angle EAF) = 30^\circ$. (2)

Din congruența triunghiurilor dreptunghice BAF și DCE

($[AB] \equiv [CD]$, $\angle BAF \equiv \angle DCE (= 60^\circ)$) rezultă $[AF] \equiv [CE]$. (3)

Din relațiile (1), (2) și (3) obținem că triunghiurile CAE și AEF sunt congruente (L.U.L.) de unde $[AE] \equiv [EF]$ și folosind relația (1) obținem $[AC] \equiv [EF]$.

4. În $\triangle AEB$, $FC \parallel AB \xrightarrow{TFA} \triangle ABE \sim \triangle FCE \Rightarrow \frac{FC}{AB} = \frac{CE}{BE} = \frac{FE}{AE}$, iar din $\frac{FC}{AB} = \frac{FE}{AE} \Rightarrow$

$$\frac{AB-FC}{AB} = \frac{AE-FE}{AE} \Rightarrow \frac{DF}{AB} = \frac{AF}{AE} \quad (1).$$

$$\triangle ABM \sim \triangle FDM \Rightarrow \frac{FM}{AM} = \frac{DM}{BM} = \frac{FD}{AB} \quad (2). \text{ Din (1) și (2) } \Rightarrow \frac{FM}{AM} = \frac{AF}{AE} = \frac{AF-AM}{AM} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{AF}{AE} = \frac{AF}{AM} - 1 \quad \Bigg| \cdot \frac{1}{AF} \Rightarrow \frac{1}{AE} \cdot \frac{1}{AF} = \frac{1}{AM} \cdot \frac{1}{AF} - \frac{1}{AF} \Rightarrow \frac{1}{AE} = \frac{1}{AM} - \frac{1}{AF} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{1}{AM} = \frac{1}{AF} + \frac{1}{AE}.$$